

Kale Nagusiko bizilagunekin eta Legazpiko Agenda 21eko Foroarekin egindako tailerraren akta

Gaia: Kale Nagusia berritzea

Legazpiko Agenda 21 de Legazpi

Guztion parte hartzearekin, iraunkortasunaren bidean

Taldea, 2014ko urriaren 9an, 14:30etik 16:30era, Legazpiko udaletxeko Batzar Aretoan bildu da.

- Kale Nagusiko bizilagunekin eta Agenda 21eko Foroarekin egindako lehenengo gogoeta eta lan partekatua.
- Hauek hartu dute parte: :

Tokiko Agenda 21eko Foroan parte hartzen ohi duten legazpiarrik:

- Jesus Mari Osinalde	- Ageda Gil
- Lourdes Beristain	- Sonia Pérez
- Montse Vallejo	- Arantza Retegi
- Juan M ^a Noguera	- Josetxo Agreda
- M ^a Cruz Lizarazu	- Lucia Areizaga
- Manuel Fernandez (Nagusilan)	- Juan Pedro Agirre
- M ^a Luisa Bereziartua	- Xabier Baztarrika (Buskabaso)
- Juncal Fernández	- Rafa Gomez (Buskabaso)
- Pilar Makibar	- Uxue González
- Feli Nuñez	- M ^a Jose Mendizabal
- Lorenzo Fenoll	- Isa Sanz
- Beatriz Garate	- M ^a Puri Razquin
- Milagros Anduaga	- Floren Gutierrez

Udal ordezkariak:

- Kepa Urzelai, alkatea.
- Igor Urrate, zinegotzia.
- Arantza Ariztimuño, zinegotzia.
- Aitor Madina, zinegotzia.
- Oscar Valbuena, zinegotzia.
- Ane Mendinueta eta Aitziber Olarte, arkitektoak.

Eta Prometea enpresako Iciar Montejo eta Zorione Aierbe, dinamizatzelanak eain dituztenak.

Ikus dezagun jarraian nola joan den tailerra eta zein ondorio atera ditzakegun bertatik. Hona hemen, beraz, **edukien eskema**:

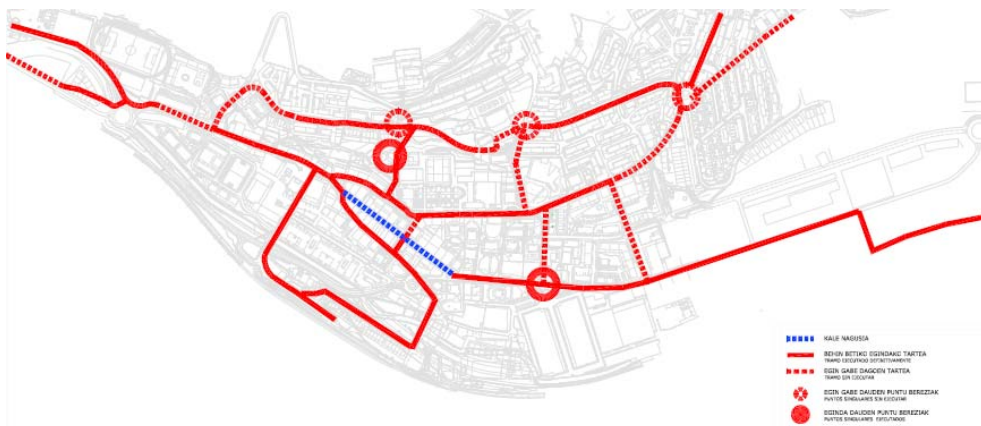
1. Abiapuntua: Zergatik? Zertarako?
2. Kale Nagusia diseinatzeko lan partekatua: Nola?
3. Bizilagunekin eta Tokiko Agenda 21eko kideekin gaurko tailerra:
 - Helburuak
 - Landu eta eztabaidatu diren gaiak
 - Emaidza nagusiak
4. Hurrengo urratsak

1. Abiapuntua: Zergatik? Zertarako?

Legazpiko Udalak **Kale Nagusia berritzeko lanak** hasi nahi ditu datorren **2015eko urtearen erdialdean**.

Kepa Urzelai alkateak adierazi digunaren arabera, **jarduketa honekin**:

- 2008ko maiatzaren 28ko Osoko Bilkuran onartu zen Legazpiko Mugikortasun Iraunkorreko Planean jasotako proposamen nagusiari erantzuten zaio; beste gauzen artean proposamen horrekin oinezkoentzako ibilbide-sare bat eskaini nahi da.

- 2013ko urtarrilean Legazpiko Agenda 21eko Foroak Hirigintza arlorako markatu zuen lehentasuneko gai bati erantzuten zaio.

Agenda 21eko Foroarekin adostutako lehentasunak –2013ko urtarrila-

1. **Santikutz kalean** jardutea (“La serena” izeneko aldapa): obra horiek datorren astean hasiko dira.
2. **Aizkorri kalea 2-16an** jardutea (udaletxearen parean) oinezkoei lehentasuna emateko: bukatzen ari dira obrak.
3. **Nafarroa kalea** oinezkoentzako egokitzea: : bukatuta daude obrak.
4. **Laubide** auzoan (atari bakoitiak) jardutea: aurreproiektua eginda dago eta obrak 2015ean burutzea aurreikusten da.
5. **Aizkorri kalea 20-26an** jardutea. Espaloia altxatzea eta Txorronean agian errotonda egitea: teknikoki kontu zaila da eta aztertzen ari dira.
6. **Urtatza** 40-51ko espaloia: bukatuta.
7. **Kale Nagusia** oinezkoentzako egokitzea.

- Eta orain bi arrazoiengatik planteatzen da gai hau: alde batetik, Hirigintza mailan egin diren jarduketan logikak hala eskatzen duelako –adibidez, lehenbizi Nafarroa kalea berritu da eta ondoren Kale Nagusia berritzea proposatzen da–; eta bestetik, Udalaren egoera ekonomikoak aukera ematen duelako horretarako.

2. Kale Nagusia diseinatzeko lan partekatua:

Kale Nagusia berritzeko lanak proiektu garrantzitsua da Legazpirako: berriro irudikatu behar dugu udalerriko kale garrantzitsuena, bertako protagonista berriz oinezkoa izan dadin, merkataritza indartzeko, elkarrekin egoteko eta gozatzeko eremua sortzeko ...

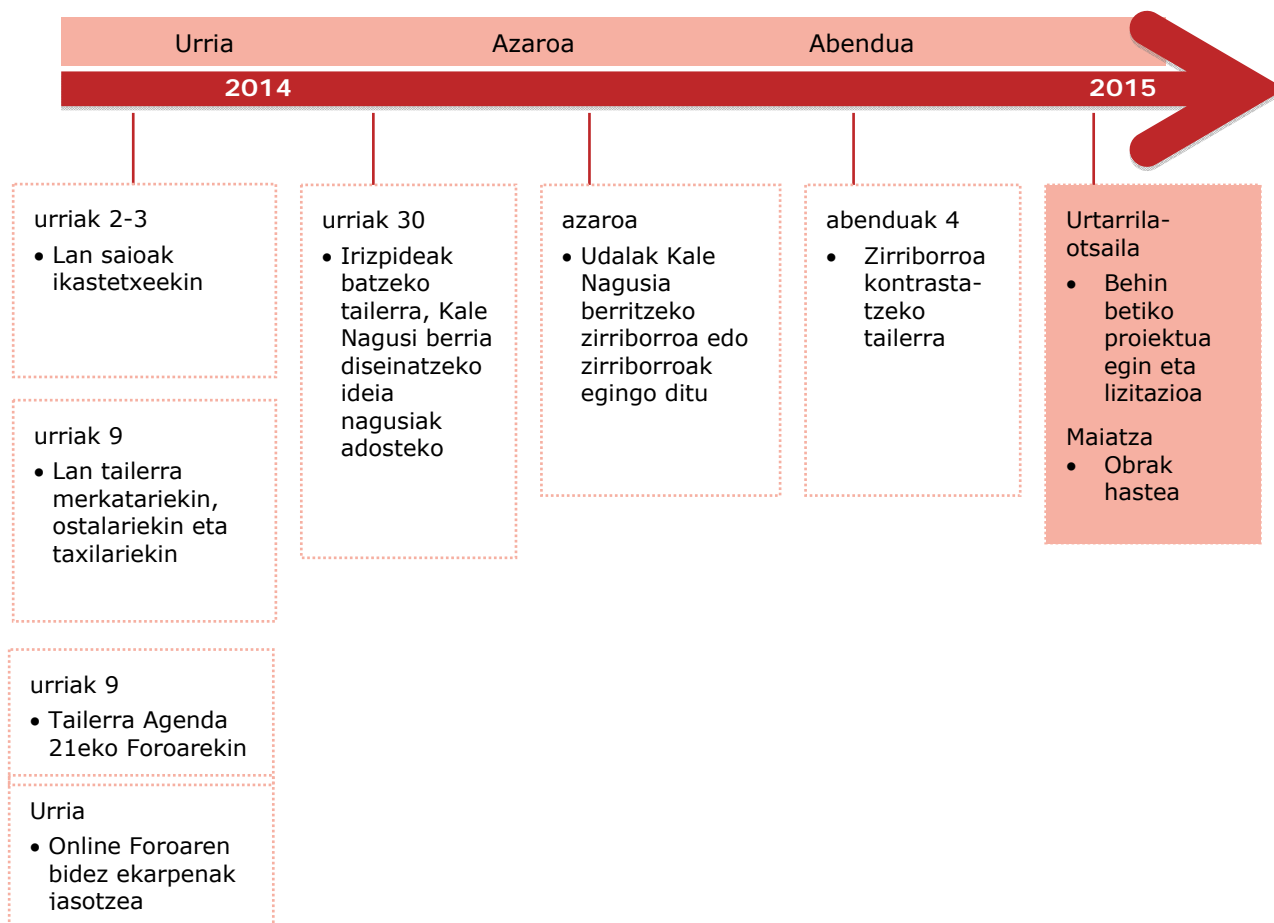

Nola egin hori? Legazpiko Udalak **Kale Nagusiarekin harreman zuzena duten pertsonekin eta agenteekin landu nahi du kale berriaren diseinua**. Honako hauekin zehazki:

- Kale Nagusiko bizilagunekin eta ideiak eskaintzera animatuko diren legazpiarrekin.
- Kale Nagusiko merkatariekin, ostalariekin eta taxilariekin.
- Legazpiko ikastetxeetako –Domingo Agirre eskola, Haztegi Ikastola eta Olazabal institutua- haur eta gaztetxoekin, Eskola Agenda 21aren barruan lan berezia eginez.

Helburua hauxe da: kale berriari eskatzen dizkiogun beharrak eta ikuspegi desberdinak batzea eta horiek Legazpiko Udalak 2015eko hasieran Kale Nagusi berrirako egingo duen proiektuan jasotzea.

Hori dena noiz? **Egunei eta epeei** dagokienez, hauxe da proposamena:

3. Gaurko tailerra Kale Nagusiko bizilagunekin eta Tokiko Agenda 21eko Foroarekin

Hasteko gaiaren aurkezpena egin dugu eta horrek gaia kokatzen lagundu digu; ondoren, tailerrari eman diogu hasiera. Ikus dezagun urratsez urrats.

Helburua

Gaurko tailerrean hauxe da bilatzen duguna Kale Nagusiko bizilagunekin eta Tokiko Agenda 21eko ohiko parte hartzaile legazpiarrekin gaia partekatzea eta kalearen etorkizuneko diseinua nolakoa izango denari buruz haien iritzia eta ikuspegia ezagutzea.

Ñabardurak bilatzen ditugu, Kale Nagusiko agenteen errealitatea eta begirada ezagutu nahi dugu.

Landu diren gaiak eta abiapuntuko informazioa eztabaidarako

Taldearen gogoeta eta lana funtsezko 2 kontutan zentratu da:

1. Kale Nagusiak, zein neurriraino izan behar du oinezkoentzako?
2. Kaleko bizilagunen eta legazpiarren ikuspegitik, zer eskatzen diegu kale berriari? Zer eduki behar du?

• Kale Nagusiak, zein neurriraino izan behar du oinezkoentzako?

Hauxe da abiapuntuko informazioa:

- 2008an onartu zen **Mugikortasun Iraunkorreko Planak** markoa zehazten digu:

“Kale osoa oinezkoentzako egokitzea proposatzen da, elizatik hasi eta Urola kaleko bidegurutzeraino (Urretxu-Bergaratik Oñatira doan bideraino).

Kalearen **lehenengo zatia**, Patrizio Etxeberria kaleko bidegurutzetik Santikutz kaleko bidegurutzeraino doana, **erabat itxita egongo litzateke trafikorako** eta ordutegi zehatz batean baimenduko da soilik zamalanak egitea.

Bigarren zatia, Santikutz kaleko bidegurutzetik Urola kaleraino doana, ez da beharrezkoa ikusten oinezkoentzako soilik izatea. Eremu horretan **egonaldi motzak onar daitezke** baina ez motordun ibilgailuak aparkatzea. Aldi baterako geratzeko aukera eskaintzea planteatzen da, oinezkoen eremuan zerbait egiteko aukera ematearren.”

- Hori oinarri hartuta, elizatik taxi-geralekura doan Kale Nagusiko tartean aurrera eramango den jarduketa zehaztuta eta itxita dago:

- Tarte hori erabat oinezkoentzako izango da.
- Funtzionamendua, Laubide auzokoaren eta Nafarroa kalearen antzekoa izango da:
 - Ezingo dira autoak bertatik igaro eta bertan aparkatu.
 - Tabernak eta dendak hornitzeko zamalanen ordutegia: 7:30etik 13:30era, astelehenetik larunbatera.
 - Bereziki egokituko dira zamalanetarako lekuak.
 - Salbuespenezko egoerak: zamalanetarako ordutegira egokituko dira edo udaltzainei deituko zaie.
 - Urrutiko kontrolagailua izango dute: suhiltzaileek, Ertzaintzak, Eguneko zentroko garraiokoek...
 - Garajeetako jabeek: urrutiko kontrolagailua izango dute.

- Erabaki gabe dago, taxi-geralekutik Urola kalera doan tartea zein neurriraino izango den oinezkoentzako:
Funtsean, **2 aukera** planteatu dira:

- **% 100 oinezkoentzako izatea.**
 - Lehenengo tartearen funtzionamendu bera izango litzateke hemen ere.
- **Tarte horretan ibilgailuak aldi baterako aparkatzen uztea baina eginbehar motzak egiteko bakarrik:**
 - Ibilgailuak une batez aparkatzeko lekuak egokituko lirateke -8 edo 10 plaza gehienez- eta ordubeteko denbora utzi daiteke egin beharrekoak egiteko.
 - Tabernak eta dendak hornitzeko zamalanetarako ordutegi bera izatea proposatzen da (7:30etik 13:30era, astelehenetik larunbatera) eta horretarako lekuak egokituko dira.
- Azkenik, esandakoaren ondorioz **sor daitezkeen egoerak** azaldu dira eta har daitezkeen neurri batzuk adierazi dira:
 - Obra egingo dela aprobetxatuz, lurrazpiko azpiegitura guztiak berrituko dira -kolektorea, eta abar-. Modu berean, egokitu egingo lirateke hondakinak biltzeko edukiontzien lekuak -biltzeko kamioia ez litzatekeelako kaletik pasatuko-.
 - Kale Nagusia oinezkoentzako egokitzen bada -% 100 zati batean eta bestean ikusi egin behar- gaur egun kalean dauden aparkatzeko 50 plaza kenduko dira.

Horri erantzuteko, Udalak aukera desberdinak planteatu ditu:

- 34 plaza berri egokitu dira Zubialde eremuan.
- Plazaola kalean eta denden ordutegian, txandakatzeko plaza batzuk egokitu daitezke -Kale Nagusian egin beharrekoak dituzten herritarrentzako-.
- Eguneko ordu zehatz batzuetan Junetorri autobusa Kale Nagusitik pasa dadila azter daiteke, ibiltzeko zailtasunak dituztenek egin beharrekoak eroso egin ditzaten.
- Lurpeko aparkalekuan lekua egoten da.
- Azpikoetxen aparkalekua egokitu da.
- Kalea oinezkoentzako egokituz gero, eragin zuzena eta ona du pertsonen osasunean: oinez ibiltzera bultzatzen du, bizia ematen dio kaleari... Eusko Jaurlaritzak gai hori lantzen ari da eta udalerrietan aurreikusten diren jarduketetan faktore hori (osasuna) aintzat hartzea aztertzen ari da.

- Zer eskatzen diogu kale berriari? Zer eduki behar du?

Oinezkoentzako erabilera-maila zehazteaz gain, Kale Nagusiaren diseinuak beste gauza asko izatea bilatzen dugu: leku bizia izatea, atsegina, adeitsua, desberdina, dendekin, erabilera desberdinak bultzatuko dituen,....

Nola bizi nahi dugu Kale Nagusi berria? Eta horren arabera, zer eskatzen diogu kale berriari? Zein osagarri izan behar ditu? Hau da eztabaidatu beharreko bigarren kontua.

- Momentuz, badakigu udalerrri gisa "gaur zer eskatzen diogun Kale Nagusiari".

Kale Nagusian ekitaldi desberdinak burutzen ditugu...

- Danborradak
- Santikutz klasika
- Olentzeroren errondak
- Inauteriko desfilea
- Erregeen kabalgata
- Erraldoiak eta buruhandiak
- Beste ekitaldi batzuk: txarangak, "Dendak kalera"...

Beraz, eremu zabala izatea inportantea dela uste dugu eta hori da irizpideetako bat.

- Eta kanpora ere begiratu dugu -Donostia, Friburgo, New York-, eta eremu publikoak oinezkoentzako egokitzeko azkeneko joerak ikusi ditugu.

Hauxe izan da guarko tailerrean landu nahi izan dugun bigarren kontua, betiere dendarien, ostalarien eta taxilarien ikuspegitik.

Emaitzak eta ondorio nagusiak

Aipatutako 2 eztabaida gaiei dagokienez, jasotako ideia nagusiak ikusiko ditugu segidan; hauek dira tailerraren emaitzak.

- Kale Nagusiaren bigarren tartea –taxi-geralekutik Urola kalera doan tartea- oinezkoentzako eremua izan behar al du?

Kaleko bizilagun eta legazpiarrak zareten aldetik, garrantzitsua da zuen ikuspuntua; planteatu diren 2 aukeretan zeintzuk izango lirateke aldeko arrazoiak eta zeintzuk kontrakoak.

Ariketa honi esker argudioak partekatu ditugu; sarritan errepikatu egiten diren argudioak dira –alde nahiz aurka-, pertsona bakoitzaren ikuspuntuaren arabera.

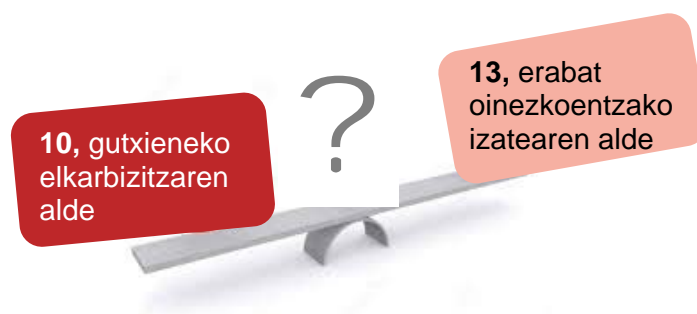
	1. Aukera % 100 oinezkoentzako	2. Aukera Autoarekin gutxieneko elkarbizitza
aldeko arrazoiak	<ul style="list-style-type: none"> • Oinezkoentzako eremu horien beharrak beteko lirateke. • Irisgarritasuna erabatekoa izango litzateke –baita mugikortasun urria duten pertsonentzako ere-. • Batasuna emango lioke merkataritzari; “aire libreko merkataritzako azalerak” ideia lantzeko aukera emango luke. • Eremu lasaia sortuko litzateke, bertan haurrekin segurtasunez ibiltzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eremua iritsi-erraza izango litzateke –autoen igarobide geldoa izan arren-. • Aukera egongo litzateke aparkatzeko eta eginbeharrak egiteko. • Ibilgailuak oso poliki ibiliko lirateke. • Estetikoki, kale osoa berdina izango litzateke – autoak izan ezik-.
kontrako arrazoiak	<ul style="list-style-type: none"> • Gaur egun autoarekin erosketak egiten dituztenak kaltetuta aterako lirateke –botikara datorrena, baita guardian dagoenean ere, Eroskira...-. Non aparkatuko lukete? • Deserosotasun horren aurrean pertsona batzuk erosketak beste herri baten egitea erabaki dezakete. • Oso neurri hertsia da. • Kale horretan bizi diren eta mugikortasun urria duten pertsonak nola konponduko dira, norbait autoan etxeraino eraman behar denean?¹ • Arratsaldean zamalanak egiteko aukera galduko litzateke. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kale-tarte hau berriro autoekin eta aparkalekuekin geratuko litzateke. • Benetan elkarbizitzako eremu bat izango litzateke edo autoa izango da berriro protagonista nagusia? • Kaleak, bere osotasunean, batasuna eta uniformetasuna galduko luke.

¹ Kontu horri dagokionez, Udalak Laubide auzoan jokatzen den bezala jokatuko dela esan du: mugikortasun urria dutela egiaztatzen duten pertsonak urrutiko telefono-kontrolagailua izango dute atariraino sartzeko; gainerako pertsonak hala behar dutenean eta kasu berezietan, udaltzainei deituko zaie.

Bestetik, elkarrizketan indarra hartu duen **beste kontu bat** jasotzen dugu:

- Eremua autoekin partekatzearen alde eginez gero, zein izango litzateke **trafikoaren noranzkoa?** Alkateak kontu hori oso ondo aztertu beharko litzatekeela esan du; horretarako Mugikortasun Iraunkorreko plana hartu beharko da aintzat, kalea nolakoa izango den erabaki ondoren.
- Kontu honetan giltzarria da **aldaketaren aurrean dugun ziurgabetasuna**: kalea trafikora erabat ixtea erabakiz gero, ezin dugu aurreikusi herritarrak nola jokatu duen, dendetan zein eragina izango den... Eta era berean, edozein aldaketak ohiturak aldatzea dakar eta egokitzeko denbora bat behar da.
- **Datu batzuk** hausnartzera eta gogoeta egitera bultzatzen dute: gaur egun, Laubideko oinezkoentzako eremuan denda bakarra dago itxita eta Kale Nagusian 5-6 lokal daude itxita.
- **Aparkalekuei** dagokienez,
 - Lurpeko aparkalekuaren aprobetxamendua hobetzea da lehentasuneko kontua.
 - Azpikoetxeko aparkalekua egokitu egin da eta ondo etorri da hori baina ia beteta dago; horregatik, leku berriak aurkitu behar dira.
 - Merkataritza-lokaletan garajeak egokitzea planteatu daiteke? (Kale nagusian ez horrenbeste, agian inguruko kaleetan). Udalaren jarrera argia da: merkataritza guneetako izaera mantentzea, kaleak bizitasuna izan dezaten.

Azkenik, eta talde honen joera bistaratzeko, gaurko tailerrean parte hartu duten pertsona gehienak aukera batoren edo bestearen alde egitera animatu dira. Hona hemen emaitza:

iAurrera goaz!

•••••

Lurperatutako edukiontzia.

••••

Haurrentzako jolasak edo guneak.

••••

Modernotasuna eta kolorea.

••

Terrazak.

••

Bizitza izango duena.

••

Bidegorria eta bizikletak aparkatzeko lekua.

••

Martxan dauden merkataritza-lokalak – edo apaindutakoak, hutsik baldin badaude–

•

Plataforma bat edo antzekoa, bertan ekintzak egiteko.

•

Mantentzeko kostu gutxikoa.

Jasota geratzen da.

Idea guzti hauek haurrek, dendariak, ostalariak, taxilariak, udaletxeko teknikariak,... azalduko dituzten ideiekin batzeko eta konbinatzeko ideiak dira... Guztiakin azkeneko proposamenerako edo proposamenerako oinarriak zehaztuko dira.

Legazpiko Agenda 21 de Legazpi

Guztion parte hartzearekin, iraunkortasunaren bidean

4. Hurrengo urratsak

Tailerra amaitzera goaz. Saio polita, aberatsa, zintzoa, ñabardurez betea eta koloretsua izan da. Nabaria da Kale Nagusia berritzeak ilusioa sortzen duela eta taldeak lan horretan parte hartzeko duen goga jasotzen dugu. Aberatsa benetan!

Bihartik aurrera, hemen jasotako ekarpenak bildu eta aztertuko ditugu. Gauza bera egingo dugu eguerdian merkatariekin, ostalariekin eta taxilariekin egindako tailerrean jasotako ekarpenekin eta haurrek bidali dizkigunekin. Irakurketa horrek ahalbidetuko gaitu aurrera egiten eta gure helburua lortzen.

Beraz, datorren urriaren 30ean, 18:30etik 20:00etara egingo dugun tailerrean parte hartzera gonbidatu nahi zaituztegu. Tailer horretan lehenengo urrats hauen emaitza nagusiak azalduko dira eta Kale Nagusi berria diseinatzen jarraituko dugu.

Eskerrik asko, atsegina izan da!

Zain izango gaituzue urriaren 30ean

Tarte honetan ideia berriak sortzen bazaizkizue, online Foroaren bidez bidal ditzakezue

<http://www.legazpiko-udala.info/eu/bizi/garapen-iraunkorra-agenda-21/online-foroa>